

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2147/2019
18.06.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Радојевић, адвокат из ..., против туженог „Нафтна индустрија Србије“ а.д. Нови Сад, чији је пуномоћник Миодраг Војновић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1530/17 од 18.01.2019. године, у седници одржаној дана 18.06.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1530/17 од 18.01.2019. године и пресуда Основног суда у Панчеву П1 233/15 од 29.11.2016. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1530/17 од 18.01.2019. године одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Панчеву П1 233/15 од 29.11.2016. године, у ставу првом изреке којим је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца да се поништи решење о отказу уговора о раду број ... од 06.07.2006. године и у ставу петом изреке којим је обавезан тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 87.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући законитост и правилност побијане пресуде у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 55/14), Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија тужиоца основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Основано се, међутим, ревизијом тужиоца указује да је због погрешне примене материјалног права чињенично стање непотпуно утврђено, а што представља законски основ за укидање првостепене и другостепене одлуке у смислу члана 416. став 2. Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је као дипл. инг. електротехнике био запослен на неодређено време код туженог почев од 1990. године, па све до 15.04.2015. године, када му је престао радни однос на основу оспореног решења од 14.04.2015. године, којим је отказан уговор о раду тужиоца од 06.07.2006. године, са пратећим анексима, као технолошком вишку, на радном месту сарадник за ... .

Уговором о раду од 06.07.2006. године, тужилац је био распоређен на пословима шефа ..., након чега је са послодавцем закључио више анекса уговора о раду и до новембра 2013. године радио је на пословима у својој струци по разним секторима и радним јединицама туженог. Затим је премештен на радно место сарадника за ... у погону за производњу пијаће воде „ББ“, а на основу анекса бр. 18 од 15.07.2014. године распоређен је на послове сарадника у служби за ... . Даље, анексом број 19. уговора о раду тужилац је распоређен на послове сарадника у служби за ... . Такође је утврђено да је тужилац покренуо поступак за поништај анекса бр. 16 уговора о раду, да је тај поступак у току, да је покренуо поступак за поништај анекса бр. 17 и бр. 18 и да су ови поступци у прекиду до правноснажног окончања спора за поништај анекса бр. 16.

Из садржине решења о отказу уговора о раду тужиоца од 14.04.2015. године произлази да је тужиоцу отказан уговор о раду од 06.07.2006. године, са пратећим анексима на пословима сарадника у служби за ... због престанка потребе за радом тужиоца, то јест услед организационих промена и да тужиоцу овим решењем радни однос престаје дана 15.04.2015. године уз исплату отпремнине од 400 евра нето за сваку навршену годину у радном односу код туженог у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије.

Отказу уговора о раду тужиоца претходило је доношење Програма решавања вишка запослених, дана 23.03.2015. године, у циљу смањења трошкова пословања и рационализације, те оптималног коришћења људских ресурса и прилагођавања послова потребама нових процеса и организације рада, те измена и допуна бр. 551 Правилника о систематизацији од 02.04.2015. године, којим су укинута послови систематизовани у оквиру службе за ... у оквиру које је тужилац био распоређен.

Полазећи од напред утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је утврдио да је тужбени захтев неоснован, сходно одредбама чланова 153. до 160. Закона о раду, будући да је тужени спровео поступак отказивања уговора о раду тужиоца на законом прописан начин. У образложењу ове пресуде се наводи да је тужилац због потребе спровођења организационих промена спровео формалну процедуру решавања вишка запослених тако што је најпре донео донео одлуку о покретању поступка решавања вишка запослених, дана 26.01.2015. године, а затим је предлог решавања вишка запослених уредно доставио на мишљење Националној служби за запошљавање и синдикату. Напослетку, усвојио је Програм решавања вишка запослених, дана 23.03.2015. године, са изменама и допунама бр. 551, којим су укинута одређени систематизовани послови код туженог, поред осталог и радно место тужиоца.

Изложене разлоге првостепеног суда прихвата и другостепени суд, па стога одбија жалбу тужиоца, као неосновану и потврђује првостепену пресуду.

Према становишту Врховног касационог суда, изложени материјалноправни закључак нижестепених судова о законитости отказа уговора о раду тужиоца, за сада се не може прихватити као правилан.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је до 19.11.2013. године обављао послове на радним местима из своје стручне области (дипл. инж. електротехнике), након чега је анеском 16. и 17. распоређен на место сарадника за ... у погону за производњу пијаће воде „ББ“. Анеksom 18. и 19. исти је распоређен на послове сарадника у Дирекцији за ..., Служба за ... (која је по измени и допуни 551. Правилника о организацији и систематизацији послова „НИС“-а од 10.04.2005. године укинута, а лица запослена у истој проглашена технолошким вишком). На изнетим разлозима засновано је решење о отказу уговора о раду тужиоца.

Тужилац је током поступка указивао на условљеност у пуноважности између анекса о распоређивању и решења о отказу уговора о раду. Нижестепени судови су занемарили значај ових околности приликом пресуђења, без навођења било каквих разлога у прилог томе. Врховни касациони суд сматра да ове околности могу бити од значаја за правилно пресуђење овог спора.

Наиме, тужилац је иницирао судске поступке ради поништаја ових анекса, у смислу члана 172. став 2. Закона о раду. Нижестепени судови у овом поступку констатују чињеницу вођења тих парница. Исход поступака ради поништаја анекса ни на који начин не доводе у везу са исходом овог парничног поступка. Међутим, уколико је тужилац распоређен на радно место на коме је проглашен технолошким вишком, по основу аката који су судском одлуком поништени, јер такво распоређивање није било у складу са законом, то вредновање престанка потребе за радом тужиоца, посматрано са аспекта радног места на које је незаконито распоређен не може бити законито. Са изнетог, ни решење о отказу које је донето у поступку организационих промена код послодавца за конкретно радно место не може бити законито, јер му је претходио незаконит поступак распоређивања.

Правилна примена материјалног права из члана 179. став 5. тачка 1) Закона о раду, у контексту остварености отказног разлога, претпоставља утврђење и правну оцену чињеница у вези са исходом судских поступака у којима је тражен поништај анекса према којима је тужилац распоређен у организациону јединицу која је укинута, а исти проглашен технолошким вишком, са свим правним последицама које из тога произлазе.

Следом реченог, у поновном поступку првостепени суд ће ради правилне примене материјалног права да употпуни чињенично стање поводом правног статуса (важења) анекса уговора о раду који су претходили доношењу побијаног решења, након чега ће да цени правни значај наведеног у контексту напред изнетих навода о правној вези између законитости анекса и законитости решења о отказу уговора о раду.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је применом члана 416. став 2. Закона о парничном поступку одлучио као у изреци ове одлуке.

**Председник већа - судија
др Драгиша Б. Слијепчевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић